

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0205/2013

6.6.2013

ZIŅOJUMS

par ES militārajām struktūrām — pašreizējais stāvoklis un turpmākās
perspektīvas
(2012/2319(INI))

Ārlietu komiteja

Referente: *Marietta Giannakou*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
MAZĀKUMA VIEDOKLIS	13
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	14

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par ES militārajām struktūrām — pašreizējais stāvoklis un turpmākās perspektīvas (2012/2319(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu,
- ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 13. un 14. decembra secinājumus,
- ņemot vērā Padomes 2012. gada 19. novembra secinājumus par militāro spēju attīstīšanu,
- ņemot vērā 2010. gada pamatmērķi, ko Eiropadome apstiprināja 2004. gada 17. un 18. jūnijā,
- ņemot vērā Lisabonas līgumā iekļauto savstarpējās aizsardzības klauzulu un solidaritātes klauzulu, kas prasa, lai dalībvalstis sniegtu atbalstu un palīdzību, ja kāda no dalībvalstīm kļūst par katastrofas, teroristu uzbrukuma vai bruņota iebrukuma upuri,
- ņemot vērā Eiropas drošības stratēģiju, kuru Eiropadome pieņēma 2003. gada 12. decembrī, un ziņojumu par tās īstenošanu, ko Eiropadome apstiprināja 2008. gada 11. un 12. decembrī,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 19. decembra Lēmumu 2011/871/KĀDP, ar ko izveido mehānismu tādu Eiropas Savienības operāciju kopējo izmaksu finansēšanas pārvaldībai, kuras skar militārus vai aizsardzības aspektus (*Athena*)¹,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 12. jūlija Lēmumu 2011/411/KĀDP, ar ko nosaka Eiropas Aizsardzības aģentūras statūtus, atrašanās vietu un darbības noteikumus un atceļ Vienoto rīcību 2004/551/KĀDP²,
- ņemot vērā Ārlietu padomes 2013. gada 12. februāra sanāksmē notikušo aizsardzības ministru diskusiju par gatavošanos 2013. gada decembra Eiropadomes sanāksmei par aizsardzību,
- ņemot vērā 2012. gada 22. novembra rezolūciju par kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošanu³, 2012. gada 22. novembra rezolūciju par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem — politiskie un darbības aspekti⁴, 2012. gada 12. septembra rezolūciju par Padomes ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentam par kopējo ārpolitiku un drošības politiku⁵ un 2011. gada 14. decembra rezolūciju par finanšu krīzes ietekmi uz

¹ OV L 343, 23.12.2011., 35. lpp.

² OV L 183, 13.7.2011., 16. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0455.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0456.

⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0334.

aizsardzības nozari ES dalībvalstīs¹,

- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A7-0205/2013),

Vispārēji apsvērumi

1. norāda, ka, neskatoties uz ES ilggadējo apņemšanos saglabāt miera stāvokli un aizsargāt cilvēktiesības, novērst konfliktus un nostiprināt starptautisko drošību atbilstoši ANO Statūtu principiem, steidzami jāpievēršas jautājumam par ES nepietiekamo kapacitāti attiecībā uz savlaicīgu un efektīvu reaģēšanu uz starptautiskajām krīzēm; uzsver, ka ES un dalībvalstu interesēs ir vienota rīcība nolūkā garantēt drošību ne vien Eiropā, bet arī pārējā pasaulē un jo īpaši kaimiņvalstīs;
2. atgādina par ciešo apņemšanos krīžu pārvarēšanai piemērot visaptverošu pieeju, integrējot plašu klāstu diplomātisko, ekonomisko, attīstības un — tikai kā galējo līdzekli — militāro līdzekļu, kā jo īpaši norādīts rezolūcijās par gada ziņojumiem attiecībā uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP) un kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP); uzsver, ka militārās struktūras un spējas ir šādas visaptverošas pieejas sastāvdaļa, kas veido pamatu ES spējai reaģēt draudu, konfliktu un krīžu, tostarp humanitāru krīžu un dabas katastrofu, gadījumā, ja citi līdzekļi nav devuši rezultātu;
3. ar nožēlu konstatē, ka nesenās militārās operācijas Lībijā un Mali parādīja patiesas kopējās drošības un aizsardzības politikas attīstības trūkumus, un uzsver vajadzību pēc uzlabotas koordinācijas un sadarbības Eiropas līmenī, lai ES uztvertu nopietni kā efektīvu un uzticamu dalībnieci pasaulē;
4. atgādina, ka Līgumā ir noteikts pienākums ES pakāpeniski izstrādāt kopējo Savienības aizsardzības politiku, kas varētu veidot pamatu kopējai aizsardzībai; turklāt atgādina par dalībvalstu pienākumiem, kas paredzēti savstarpējās aizsardzības klauzulā;
5. atkārtoti pauž nopietnas bažas par pastāvīgajiem un nekoordinētajiem dalībvalstu aizsardzības budžetu samazinājumiem, kas rada šķēršļus centieniem novērst spēju nepilnības un negatīvi ietekmē KDAP ticamību; mudina dalībvalstis apturēt un mainīt šo bezatbildīgo tendenci, kā arī valsts un ES līmenī pastiprināt centienus, kuri vērsti uz šīs tendences radīto seku ierobežošanu ar ciešākas sadarbības un resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas palīdzību;
6. atgādina par rezolūciju attiecībā uz finanšu krīzes ietekmi uz aizsardzības nozari ES dalībvalstīs un atkārtoti uzsver savus ieteikumus krīzes radītās negatīvās ietekmes novēršanai militāro spēju jomā ES līmenī, kuri jāīsteno, izmantojot labāku koordināciju aizsardzības plānošanā, spēju apvienošanu un kopīgu izmantošanu, atbalstu pētniecībai un tehnoloģiskajai attīstībai aizsardzības jomā, integrētākas, ilgtspējīgas, inovatīvas un konkurētspējīgas Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un rūpniecības bāzes veidošanu, Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus izveidi un jaunu formu atrašanu ES līmeņa finansējumam;

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0574.

7. mudina ES dalībvalstis un Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, ar kuriem veicina pārstrukturēšanas un aizsardzības nozares resursu apvienošanu, lai samazinātu pašreizējās liekās spējas, kas nav ilgspeidīgas;
8. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas Aizsardzības nozaru un tirgu darba grupas darbu un aicina Komisiju izstrādāt priekšlikumus par to, kā ar elastīgu pieeju varētu izmantot plašākas ES politikas jomas un instrumentus, lai atbalstītu aizsardzības un drošības mērķus, jo īpaši transversālās jomās, piemēram, divējāda lietojuma tehnoloģiju jomā;
9. uzsver, ka Savienības, daudznacionālajām un valsts mēroga militārajām struktūrām, kas izveidotas ES teritorijā, pārveides procesā jāturpina veidot modulārus, sadarbspējīgus un izvēršamus bruņotos spēkus, kuri būtu pielāgoti daudznacionālām operācijām;
10. atzinīgi vērtē 2012. gada decembrī Eiropadomes pausto vēlmi no jauna pievērsties KDAP operāciju darbības efektivitātes un lietderības palielināšanai, Eiropas sadarbības uzlabošanai ar mērķi nodrošināt uz nākotni orientētas spējas un novērst to būtiskas nepilnības, kā arī attiecībā uz Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanu;
11. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos saistībā ar Eiropadomes sanākumi 2013. gada decembrī iesniegt priekšlikumus, kuros būtu iekļauti šajā rezolūcijā paustie ieteikumi un, pamatojoties uz Līguma noteikumiem par pastāvīgu strukturētu sadarbību, ietvertas iespējas Eiropas sadarbības uzlabošanai drošības un aizsardzības jomā starp dalībvalstīm, kas vēlas to darīt, ja visas dalībvalstis nevarēs vienoties par vērienīgu programmu;
12. aņem, ņemot vērā KDAP attīstību, sagatavot priekšlikumus par Līgumu stiprināšanu, iekļaujot tos savā nākamā Konstitucionālā Konventa programmā;

ES spēju uzlabošana attiecībā uz militāro operāciju plānošanu un vadību

13. ar nožēlu norāda, ka desmit gadus pēc pirmās autonomās ES vadītās militārās operācijas ES joprojām nav pastāvīgu militāru plānošanas un vadības spēju, un pauž nožēlu, ka tādējādi tiek radīti šķēršļi attiecībā uz ES spējām reaģēt smagu krīžu gadījumā; atgādina, ka pašreizējos pasākumos, kuros nepieciešama dalībvalstu štābu *ad hoc* aktivizācija, ir izmantota tikai reaģējoša pieeja, un tas nenodrošina resursus, kas nepieciešami iepriekšējai plānošanai;
14. uzskata — lai gan aktivizētais Operāciju centrs ir atzinīgi vērtējams saistībā ar tā lomu misiju koordinēšanā Āfrikas ragā, tas lielā mērā ir nepietiekams solis virzībā uz pastāvīgu spēju izveidi, jo tam ir ierobežoti resursi un stingri noteiktas atbalsta funkcijas; pauž nožēlu par to, ka piecu „Weimar plus” valstu iniciatīva nav devusi turpmākus būtiskus rezultātus; mudina dalībvalstis pirmām kārtām vienoties par tādu misiju operatīvas plānošanas deleģēšanu Operāciju centram, attiecībā uz kurām nav piešķirtas izpildpilnvaras, piemēram, Eiropas Savienības militārā misija, lai palīdzētu Mali un Somālijas drošības spēku apmācībā;
15. atkārtoti prasa Eiropas Ārējās darbības dienestā (EĀDD) izveidot pilnībā darboties spējīgu ES Operāciju štābu, ja nepieciešams, izmantojot pastāvīgu strukturētu sadarbību; uzsver, ka tai jābūt civilmilitārai struktūrai, kas būtu atbildīga gan par ES civilo misiju, gan par

militāro operāciju plānošanu un vadību un kam būtu atsevišķas civilas un militāras komandķēdes;

16. norāda, ka ES Operāciju štāba izveide būtiski uzlabotu ES iestāžu pieredzi krīžu pārvarēšanā, veicinātu kopīgas stratēģiskās kultūras izveidi, izmantojot valstu personāla norīkošanu darbā, nodrošinātu pēc iespējas lielākus civilmilitārās koordinācijas ieguvumus, ļautu apvienot konkrētas funkcijas, samazinātu ilgtermiņa izmaksas un sekmētu Parlamenta un Padomes veikto politisko uzraudzību;
17. norāda uz vajadzību pēc pastāvīgām militārās plānošanas un vadības spējām arī attiecībā uz pienākumiem, kas izriet no savstarpējās aizsardzības klauzulas un solidaritātes klauzulas, un uzsver vajadzību nodrošināt reaģēšanas spējas, kurām būtu pienācīga gatavības un ātruma pakāpe, ja tiktu izmantota viena no divām minētajām klauzulām; aicina priekšsēdētāja vietnieci / Augsto pārstāvi izteikt priekšlikumus praktiskiem pasākumiem attiecībā uz savstarpējās aizsardzības klauzulu, lai noteiktu reaģēšanas spējas ES līmenī;

ES kaujas vienību — Savienības ātrās reaģēšanas un stabilizācijas instrumenta — uzlabošana

18. atzīst ES kaujas vienību ieguldījumu dalībvalstu bruņoto spēku pārveidē un militārās sadarbības un daudznacionālas sadarbības veicināšanā; pauž nožēlu, ka šis veidojums vēl nav apliecinājis savu lietderību operācijās kā ātrās reaģēšanas instruments un ka bez būtisku izmaiņu izdarīšanas šķiet neiespējami panākt jebkāda veida vienprātību par šo vienību izmantošanu; uzskata, ka situācija Mali bija pirmā iespēja iesaistīt ES kaujas vienības un ka šī iespēja netika izmantota;
19. uzskata — lai uzlabotu kaujas vienību efektivitāti, pienācīga uzmanība būtu jāpievērš šo vienību sastāvam, apzinoties, ka parasti viena reģiona valstīm ir līdzīga izpratne par apdraudējumu un ka tas atvieglo vajadzīgo reakciju uz apdraudējumu;
20. uzskata, ka pārskatītajā militāro operāciju finansēšanas mehānismā *Athena* joprojām nav pietiekami ņemtas vērā kaujas vienību jēdziena īpatnības, un aicina būtiski paplašināt ātrās reaģēšanas kopīgo finansējumu, pilnībā sedzot izmaksas, kas rodas, ja tiek izmantotas kaujas vienības; uzskata, ka principa „izmaksas sedz valsts, kurā tās rodas” piemērošana kaujas vienībām, kas darbojas gatavības režīmā pēc brīvprātības un rotācijas principa, ir pretējs principam par taisnīgu sloga sadali;
21. aicina priekšsēdētāja vietnieci / Augsto pārstāvi izvirzīt priekšlikumus par mehānisma *Athena* pielāgošanu kaujas vienību darbības īpatnībām, attiecīgā gadījumā izmantojot pastāvīgu strukturētu sadarbību, ko īsteno līdztekus pastāvīgā Operāciju štāba darbībai; vienlaikus mudina priekšsēdētāja vietnieci / Augsto pārstāvi iesniegt priekšlikumu par Līgumā paredzētā militāro operāciju sagatavošanas darbību sākumfonda izveidi un finansēšanu;
22. norāda uz Padomes un EĀDD centieniem palielināt kaujas vienību elastīgumu un lietderību, kuri tomēr līdz šim brīdim nav devuši vērā ņemamus rezultātus; norāda, ka ir vajadzīgs ļoti augsts sadarbības līmenis ne tikai tehniskā ziņā, bet arī procedūru un izstrādes jomā, jo īpaši lai saskaņotu noteikumus par iesaistīšanos un pilnvaru nodošanu,

kā arī atrisinātu problēmu, kas saistīta ar ierobežojošām dalībvalstu klauzulām;

23. aicina Eiropadomi izpētīt iespējas, kā saskaņot politisko lēmumu pieņemšanas procesu ES un valstu līmenī, lai ātrā reaģēšanas spēja tiktu īstenota praktiski; pieprasa izrādīt minēto uzdevumu risināšanai vajadzīgo politisko gribu; mudina analizēt iespējamās vienkāršotās procedūras attiecībā uz kaujas vienību grupu izmantošanu uz ierobežotu termiņu, ja ir izpildīti daži skaidri definēti priekšnoteikumi, par kuriem ir panākta vienošanās, piemēram, saņemts konkrēts pieprasījums no ANO;
24. atzinīgi vērtē dalībvalstu atkārtoti izteikto apņemšanos attiecībā uz kaujas vienību jēdziena vērienīgumu un lūgumu plānot ieguldījumus, pamatojoties uz regulāri izteiktu apņemšanos, ar mērķi turpmāk izvairīties no nepilnībām kaujas vienību sarakstā; mudina attīstīt kaujas vienības kā ilgāka termiņa partnerības, kas darbojas gatavības režīma periodā, bet ne tikai, lai maksimāli izmantotu militāros un ekonomiskos ieguvumus, ko sniedz aprikojuma un pakalpojumu kopīga iegāde un resursu apvienošana un kopīga izmantošana; norāda, ka šāda mudinājuma konkrēts piemērs ir Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) 2012. gada otrajā pusē noslēgtais pamatlīgums par materiāltehniskās apgādes pamatpakalpojumiem ES kaujas vienībai, kas darbojas gatavības režīmā;
25. norāda, ka jebkuras izmaksas, kas nav saistītas ar militārām operācijām, piemēram, izmaksas par kaujas vienību izveidi un uzturēšanu gatavības režīmā, varētu tikt apmaksātas no ES budžeta;
26. uzsver, ka kaujas vienības ir īpašs instruments, kam ir ierobežots lielums un ilgtspējība un kas ir pielāgots konkrētiem scenārijiem, un to nevar uzskatīt par universālu krīžu pārvarēšanas līdzekli; atgādina, ka sākotnējais Helsinku 1999. gada pamatmērķis, kuru Eiropadome atkārtoti apstiprināja 2008. gadā, paredz, ka lielas operācijas gadījumā ES jāspēj nodrošināt 60 000 cilvēku dislokāciju 60 dienās; norāda — lai gan šis mērķis nekad nav oficiāli ticis atcelts, pastāvīgi trūkstošo spēju dēļ tas nekad nav ticis reāli īstenots; norāda, ka tā vietā, lai izvirzītu patvaļīgus mērķus, kas var kaitēt ES ticamībai, drīzāk steidzami jāvelta ilgstoši centieni attiecībā uz spēju nepilnību novēršanu un kopumā jāuzlabo spēku veidošana un plānošana saistībā ar ES militārajām operācijām;

Tādu struktūru un spēju veidošana, ar kurām būtu iespējams novērst galvenās nepilnības spēju jomā

27. atgādina par EAA misiju un uzdevumiem, kas noteikti LES 42. panta 3. punktā un 45. pantā, jo īpaši par aģentūras svarīgo nozīmi ES spēju un bruņojuma politikas izstrādē un īstenošanā, operatīvo vajadzību saskaņošanā, daudzpusēju projektu ierosināšanā, dalībvalstu programmu saskaņošanā, Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata nostiprināšanā un militāro izdevumu efektivitātes uzlabošanā; mudina dalībvalstis, ņemot vērā, ka EAA stingri koncentrējas uz izmaksu efektivitāti, nodrošināt to ar pietiekamu finansējumu, lai varētu izmantot visu tās potenciālu, un atkārtoti savu prasību priekšsēdētāja vietnieci / Augstajai pārstāvei attiecībā uz priekšlikumu iesniegšanu par aģentūras personāla un darbības izmaksu finansēšanu no Savienības budžeta;
28. pauž nožēlu, ka dalībvalstis nav izteikušas ciešu apņemšanos attiecībā uz spējām, un aicina Padomi nodrošināt, ka tiek īstenota saistītā novērtējuma prasība, kas noteikta LES 42. panta 3. punktā un 45. panta 1. punktā; aicina priekšsēdētāja vietnieci / Augsto

pārstāvi sniegt atbilstošus priekšlikumus šajā saistībā; uzskata, ka Parlaments regulāri jāinformē par progresu, kas panākts to militāro spēju veidošanas jomā, kas saistītas ar KDAP īstenošanu;

29. mudina turpināt īstenot EAA spēju attīstības plānu un saistībā ar tā pārskatīšanu 2013. gadā rosina to labāk integrēt valstu aizsardzības plānos, kuru saskaņošana ir jāturpina; atkārtu savu prasību, lai dalībvalstis — gan savā starpā, gan ES Militārajā komitejā — sāktu institucionalizētu procesu attiecībā uz pastiprinātu aizsardzības plānošanas koordināciju, par pamatu izmantojot EAA ieteikumus; vērš uzmanību uz to, ka kopumā ir jāpalielina sadarbība starp Eiropas Aizsardzības aģentūru un Eiropas Savienības Militāro komiteju/ Eiropas Savienības Militāro štābu; sagaida, ka valstu un valdību vadītāji Eiropadomes 2013. gada decembra sanāksmē par drošības un aizsardzības jautājumiem uzsāks Eiropas aizsardzības politikas pārskatīšanu;
30. prasa izmantot strukturētāku pieeju spēju būtiskāko nepilnību novēršanā Eiropas līmenī un jo īpaši attiecībā uz galvenajiem spēku veicinātājiem un spēku pastipriņošiem faktoriem, piemēram, informācijas, novērošanas un izlūkošanas (*ISR*) līdzekļiem, stratēģiskajiem aviopārvadājumiem, helikopteriem, medicīnisko atbalstu, degvielas uzpildi gaisā un precīzijas ieročiem, — cieši sadarbojoties ar NATO un pilnībā ievērojot tās norādes; atzinīgi vērtē EAA pārraudzīto resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas iniciatīvu sākotnējos rezultātus, tomēr uzsver, ka ir nepieciešami turpmāki centieni šajās un citās jomās; pauž nožēlu par to, ka, lai gan Eiropas bruņotie spēki ir atkārtoti saskārušies ar minēto spēku veicinātāju un spēku pastipriņošu faktoru trūkumu KDAP un citās operācijās, neviena no konstatētajām nepilnībām spēju jomā joprojām nav apmierinoši novērsta;
31. prasa izvērtēt iespēju izveidot pastāvīgu KDAP noliktavu (kurai būtu līdzīgi uzdevumi kā NATO Atbalsta aģentūrai), kas ES militārajām struktūrām un dalībvalstīm, nerīkojot apgrūtinātas iepirkuma procedūras, nodrošinātu integrētu starptautisku atbalstu, tostarp būtisku aprīkojumu visām misijām;
32. uzsver, ka ES ir jāattīsta iedarbīgas un samērīgas spējas un stratēģijas, kas ir nepieciešams, lai reaģētu uz pieaugošajiem kibernetiskajiem draudiem drošībai un stratēģiskajām interesēm; uzsver — lai nodrošinātu panākumus, pilnīgi ievērotu digitālās brīvības un starptautiskās tiesības un nodrošinātu pietiekamu demokrātisku pārraudzību, vajadzīga veiksmīga sadarbība ar privātajiem dalībniekiem;
33. uzsver to, ka Eiropas Gaisa transporta pavēlniecība (*EATC*), kura ir pierādījusi savu funkcionalitāti un pievienoto vērtību operācijās, ir piemērs īpaši lietderīgam resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas modelim, kura pamatā ir konkrētu kompetenču nodošana kopīgai struktūrai, saglabājot valstu atbildību; aicina *EATC* modeli izmantot arī citās operatīvā atbalsta jomās un jo īpaši gaida EAA darba rezultātus attiecībā uz iespējamu daudznacionālu helikopteru korpusu, lai novērstu vēl vienu svarīgu spēju nepilnību;
34. atkārtu savu aicinājumu dalībvalstīm apsvērt kopīgas atbildības uzņemšanos par dažām dārgām spējām, proti, kosmosa spējām, bezpilota lidaparātiem (*UAV*) vai stratēģisku pārvadājumu līdzekļiem; atzinīgi vērtē Komisijas darbu pie tādu iespēju izpēti, kuras ļautu iegūt spējas, kas būtu ES īpašums, tai izmantojot iespējamo sinerģiju izveidi starp

vajadzībām aizsardzības un civilās drošības jomā, piemēram, civilās aizsardzības vai robežu uzraudzības jomā;

35. uzsver vajadzību izveidot kopīgu Eiropas pieeju attiecībā uz vidēja augstuma ilgzturīgas bezpilota gaisa kuģu sistēmas (*MALE RPAS*) izstrādi un mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt inovatīvu pieeju šā vērienīgā mērķa sasniegšanai;
36. uzsver ārkārtīgi lielo nozīmi, kāda ir satelīta līdzekļiem mūsdienu operācijās, jo īpaši attiecībā uz *ISR*, komunikācijas un navigācijas spējām un vajadzību pēc iespējas pilnīgāk izmantot trūcīgos resursus, par pamatu izmantojot kopīgu pieeju un visas iespējamās civilmilitārās sinerģijas, lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās; šajā saistībā mudina turpināt sadarbību ar Eiropas Kosmosa aģentūru, EAA un Komisiju un uzstāj, ka ES ir jāturpina *Copernicus (GMES)* un *Galileo* programmas finansēšana;
37. mudina panākt lielāku progresu attiecībā uz *MUSIS* programmu, lai sekmētu satelītattēlu kopīgu izmantošanu, kuri iegūti no nākamās paaudzes Zemes novērošanas satelītiem, un aicina ES tieši iesaistīties programmas finansēšanā un nodrošināt sasaisti ar ES Satelītu centru, lai būtu pieejama piekļuve tādiem attēliem, kas iegūti atbilstoši ES, jo īpaši KDAP, vajadzībām;
38. atzinīgi vērtē rīcības kodeksa pieņemšanu par resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu kā svarīgu soli uz lielāku sadarbību Eiropā un uzsver vajadzību līdz gada beigām veikt pirmo stratēģisko novērtējumu par tā īstenošanu; sagaida, ka Eiropadomes 2013. gada decembra sanāksme būs būtisks pagrieziena punkts, kad tiks dots politisks impulss resursu apvienošanai un kopīgai izmantošanai, kā arī saistībā ar skaidru vadlīniju sniegšanu par tā īstenošanu; vērs uzmanību uz to, ka jāpastiprina informatīvie pasākumi ES, lai vēl vairāk palielinātu resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas lomu;
39. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt tāda aprīkojuma piegādes drošību, kas nepieciešams dalībvalstu bruņotajiem spēkiem, lai tie varētu izpildīt saistības starptautisku krīžu gadījumā; pauž nopietnas bažas par aizvien lielāko atkarību no tādām tehnoloģijām un piegādes avotiem, kuru izcelsme nav Eiropas valstis, un saistīto ietekmi uz Eiropas autonomiju; uzsver aizsardzības nozares stratēģisko nozīmi un aicina EAA un Komisiju turpināt darbu pie tādu galveno rūpniecisko spēju noteikšanas, kas Eiropā jā saglabā vai jāattīsta, kā arī pie tā, kā mazināt Eiropas atkarību no piegādēm;
40. pauž nožēlu, ka valstis samazina finansējumu aizsardzības pētniecībai, kā arī par to, ka tā lielākoties ir sadrumstalota pa atsevišķām valstīm; norāda, ka ES var sniegt būtisku pievienoto vērtību, izmantojot Eiropas sadarbības sistēmu un lielākas sinerģijas starp aizsardzības un civilās drošības pētniecību; jo īpaši uzsver, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš ieguldījumiem galvenajās pamattehnoloģijās, piemēram, robotikā, nanoelektronikā un mikroelektronikā, un ka ir jānodrošina, lai ES līdzekļi, kas ieguldīti šajās jomās, dotu labumu arī aizsardzības vajadzību jomā;

Lielāka saskaņotība starp ES dalībvalstu pastāvīgajām daudznacionālajām struktūrām

41. norāda, ka Eiropā ir vairākas divpusējas/reģionālas/daudzpusējas partnerības iniciatīvas, kuru mērķis ir resursu apvienošana un sadarbības veicināšana un kuras var sniegt ieguldījumu ES, ANO, NATO vai *ad hoc* koalīcijas operācijās; atzinīgi vērtē sadarbības

radītos ieguvumus un pilnībā atbalsta resursu apvienošanas pamatojumu, tomēr mudina racionalizēt un labāk koordinēt daudzās daudznacionāla mēroga struktūras, kas ir izveidotas bez visaptveroša un saskaņota plāna;

42. prasa stiprināt saiknes starp Eirokorpusu un ES militāro personālu un aicina, lai dalībvalstis iesaistās Eirokorpusa daudznacionālajā struktūrā, kas varētu kļūt par Eiropas bruņotajos spēkos pilnībā integrētas daļas centru;
43. norāda uz *Eurofor* slēgšanu, atzīstot tā sniegto ieguldījumu ES operācijās un kaujas vienību sarakstā; norāda, ka *Euromarfor*, *Eurogendfor*, Baltijas valstu sadarbība aizsardzības jomā, Ziemeļvalstu sadarbība aizsardzības jomā, Apvienotās Karalistes un Nīderlandes jūras desanta spēki, Spānijas un Itālijas jūras desanta spēki, Vācijas un Nīderlandes militārais korpuss, Beļģijas un Nīderlandes sadarbība jūras spēku jomā, Anglijas un Francijas iniciatīvas ar mērķi izveidot daudznacionālus apvienotus ekspedīcijas spēkus, integrētu triecienu bāzes grupu un daudznacionālu apvienotu spēku štābu un citas pastāvošas vai jaunizveidotas reģionālas un divpusējas pastāvīgās struktūras snieguši īpašu ieguldījumu;
44. atkārtoti uzsver vajadzību nodrošināt vispārēju saskaņotību ES līmenī un aicina dalībvalstis ciešāk koordinēt savas iniciatīvas ES Militārajā komitejā, par pamatu izmantojot EAA ieguldījumu;

Eiropas aspekta nostiprināšana izglītībā, apmācībā un mācībās

45. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu Eiropas struktūrām un projektiem izglītības un apmācības jomā un jo īpaši uzsver Eiropas Drošības un aizsardzības koledžas (EDAK) ieguldījumu kopīgas drošības kultūras veicināšanā, kā arī tās potenciālu tādu valstu iestāžu sadarbības projektu noteikšanā un izstrādē, kuru mērķis ir nodrošināt izmaksu ietaupījumu; atzinīgi vērtē Padomes 2013. gada 22. aprīļa lēmumu nostiprināt koledžu, piešķirot tai juridisku kapacitāti un finansējumu no Savienības budžeta; uzskata, ka tas varētu būt ES finansējuma atbalsta piemērs citām KDAP struktūrām, piemēram, EAA un ES Satelītu centram; mudina pilnveidot Eiropas iniciatīvu par jaunu virsnieku apmaiņu, kuras ideja aizgūta no programmas *Erasmus*, kā arī veicināt Eiropas militāro amatpersonu izglītības un apmācības iestāžu līdzdalību programmā *Erasmus*;
46. pauž stingru atbalstu resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas iniciatīvām izglītībā un apmācībā, kur var īstenot būtiskus ietaupījumus, neietekmējot valstu suverenitāti operatīvās izmantošanas jomā; uzver, ka EAA Helikopteru apmācības programma ir bijusi veiksmīga, un atzinīgi vērtē EAA sāktās gaisa pārvadājumu taktiskās mācības, kā rezultātā vajadzētu izveidot pastāvīgu Eiropas gaisa pārvadājumu taktiskās apmācības kursu; cer uz lielāku progresu kopīgas integrētas apmācības sistēmas izstrādē nākamo kaujas lidaparātu pilotu apmācīšanai; atzinīgi vērtē EAA darbu pie vēl ciešākas mācību resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas kiberaizsardzības, improvizētu sprādzienbīstamu ierīču neitralizēšanas un jūras operāciju jomā; vērš uzmanību uz to, ka EAA ir jāizskata apmācības vajadzības dalībvalstīs, kurām ir gaisa kuģi, kas ražoti uzņēmumos ārpus ES;
47. uzsver, ka ES kaujas vienības sniedz iespēju rīkot kopīgu apmācību un mācības; mudina dalībvalstis, kas iesaistījušās kaujas vienību veidošanā, atļaut kaujas vienību mācībās piedalīties citiem dalībniekiem, piemēram, iespējamajiem stratēģiskajiem/operatīvajiem

veicinātājiem, kā arī tādām partnerorganizācijām kā ANO;

48. vērš uzmanību uz to, ka jāizvairās no iespējamās dublēšanās ar NATO organizētajiem pasākumiem, piemēram, kibernetikas apmācības jomā;

ES un NATO sadarbības ieguvumu palielināšana

49. uzsver, ka Eiropas militāro spēju nostiprināšana, izmantojot uzlabotas ES struktūras, sniedz labumu arī NATO un veicina godīgāku sloga sadalījumu starp alianses dalībniekiem; iesaka īstenot pragmatisku sadarbību, kuras mērķis būtu nepieļaut dublēšanos starp resursu apvienošanas un kopīgas izmantošanas iniciatīvu un gudrās aizsardzības iniciatīvu, jo īpaši īstenojot sadarbību starp EAA un NATO Sabiedroto transformācijas pavēlniecību (*ACT*);

50. mudina attīstīt ciešāku un regulārāku sadarbību politiskajā līmenī starp priekšsēdētāja vietnieci / Augsto pārstāvi un NATO ģenerāļsekretāru, lai veiktu riska novērtējumu, resursu pārvaldību, politikas plānošanu un gan civilo, gan militāro operāciju īstenošanu; uzsver nepieciešamību attīstīt pašreizējās ES un NATO operatīvās sadarbības jomas „Berlīne plus” nolīgumu ietvaros, kuru īstenošanu joprojām bloķējusi Turcija;

51. norāda, ka valstu spējas neatkarīgi no tā, vai tās attīstītas ES vai NATO ietvaros, joprojām ir valstu atbildība, tāpēc tās var izmantot jebkurām operācijām, par kurām pieņemts lēmums valsts līmenī;

52. uzsver NATO standartu lielo nozīmi attiecībā uz sadarbību Eiropas aizsardzības jomā un to, ka attiecībā uz spējām, kas izveidotas ES ietvaros, jānodrošina pilnīga sadarbība ar NATO;

53. norāda, ka NATO reaģēšanas spēki un ES kaujas vienības ir papildinošas, savstarpēji stiprinošas iniciatīvas, kurās dalībvalstīm tomēr jāpieliek līdzīgas pūles, un prasa īstenot centienus, lai pēc iespējas veidotu sinerģijas starp abām iniciatīvām;

KDAP turpmāka attīstīšana

54. aicina dalībvalstis uzlabot Eiropas aizsardzības kvalitāti, nostiprinot ES militārās struktūras atbilstoši šai rezolūcijai; mudina dalībvalstis, kas vēlas to darīt, darboties, ja nepieciešams, pamatojoties uz LES 42. panta 6. punktu un 46. pantu par pastāvīgu strukturētu sadarbību, kā arī LES 44. pantu; uzskata — ja tiks sākti šādi sadarbības veidi, to pamatā vispirms jābūt iesaistīto dalībvalstu vēlmei uzņemties atbildību starptautiskajā sabiedrībā un nodrošināt labāku Savienības gatavību krīžu pārvarēšanas operācijām;

55. tāpēc uzskata, ka pastāvīgai strukturētai sadarbībai jo īpaši jāietver turpmāk minētie elementi, kuru mērķis ir uzlabota operatīvā efektivitāte:

- pastāvīga ES Operāciju štāba izveide,
- kopīgs finansējums ātrās reaģēšanas operācijām, kurās izmanto ES kaujas vienības,
- apņemšanās dot ieguldījumu kaujas vienību sarakstā ar saskaņotiem noteikumiem par

spēka lietošanu un saskaņotām lēmumu pieņemšanas procedūrām;

56. norāda, ka dalībvalstīm arī jānostiprina savas saistības attiecībā uz spēju veidošanu, jo īpaši, izmantojot resursu apvienošanu un kopīgu izmantošanu, taču pēc iespējas ir jā saglabā elastīgums un iekļautība, lai pēc iespējas izmantotu ieguvumus, ko sniedz dažādās divpusējās, reģionālās un daudzpusējās sinerģijas; tomēr uzskata, ka nolīgumam par pastāvīgu strukturētu sadarbību jāietver vismaz šādas apņemšanās:

- strukturēta aizsardzības plānošanas koordinācija,
- spēju veidošanas kopīgs novērtējums un pārskatīšana,
- EAA finansējuma palielināšana;

57. norāda, ka Līgumā ir skaidri teikts, ka pastāvīga strukturēta sadarbība ir jāizveido atbilstoši Savienības regulējumam, piebilstot, ka tādējādi saskaņā ar LES 41. pantu lielākā daļa no tajā veiktajām darbībām varētu saņemt finansējumu no ES budžeta ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citas ES darbības;

58. uzskata, ka pastāvīgai strukturētai sadarbībai būtu arī jāsekmē lielāka saskaņotība starp Eiropas sadarbības iniciatīvām atbilstoši iekļautības un elastīguma principiem, nostiprinot saiknes starp dažādām atsevišķām sadarbības iniciatīvām, kas īstenotas uzlabotas KDAP ietvaros;

59. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, priekšsēdētāja vietniecei / Augstajai pārstāvei, ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem, NATO Parlamentārajai asamblejai un NATO ģenerālsēkretāram.

MAZĀKUMA VIEDOKLIS

par ziņojuma projektu par ES militārajām struktūrām — pašreizējais stāvoklis un turpmākās perspektīvas (2012/2319(INI))

Ārlietu komiteja, referente: *Marietta Giannakou*

Mazākuma viedoklis, ko iesniedza GUE/NGL un deputāti *Sabine Lösing* un *Willy Meyer*

Ziņojumā atbalstīta militāras savienības un globālas drošības struktūras turpmāka veidošana, to panākot ar varas centralizāciju un harmonizāciju, EAA virsvadības īstenošanu un pilnībā darboties spējīga ES Operāciju štāba izveidi; tajā veicināts Militāri rūpnieciskais komplekss (*MIC*), bruņošanās un izdevumu palielināšana; atbalstīta un pieprasīta mehānisma *Athena* finansējuma palielināšana un sagatavošanas darbību sākumfonda izveide ārpus parlamentārās kontroles.

Mēs iebilstam pret šo ziņojumu, jo tajā:

- pausta nožēla par samazinājumu valstu aizsardzības budžetā, prasīts palielināt ieguldījumus aizsardzībā un civilajā pētniecībā militārajai izmantošanai un aprīkojumam, piemēram, bezpilota lidaparātiem;
- īpaša vērība tiek pievērsta turpmākai militarizācijai un bruņojumam, ES aizsardzības un militārās nozares stiprināšanai, veicināta civilmilitārā sadarbība;
- prasīts noteikt pienākumu saskaņā ar savstarpējās aizsardzības klauzulu (LES 42. panta 7. punkts), kura ir plašāka nekā NATO savstarpējās aizsardzības klauzula;
- prasīts sekmēt ES militarizāciju un vispusīgu sadarbību un partnerību ar NATO;
- mudināts sekmēt pastāvīgu strukturētu sadarbību un izmantot kaujas vienības.

Mēs prasām:

- tūlītēju (kodol-) atbrūošanos ES un pasaules līmenī;
- nodrošināt civilu ES, civilus konfliktu risinājumus, nenoteikt militāras palīdzības pienākumu ne Eiropas Savienībā, ne ārpus tās;
- rīkoties stingri atbilstīgi ANO Statūtiem un starptautiskajiem tiesību aktiem,
- strikti nošķirt ES no NATO un civilās un militārās spējas;
- nodrošināt civilu ES, tikai un vienīgi civilus un miermīlīgus konfliktu risinājumus /pieejas un nošķirt civilās un militārās darbības; militāro izdevumu novirzīšanu civiliem mērķiem.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	30.5.2013
Galīgais balsojums	+ : 33 - : 11 0 : 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Elmar Brok, Jerzy Buzek, Arnaud Danjean, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pötering, Cristian Dan Preda, Nikolaos Salavrakos, Werner Schulz, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Eleni Theoharous, Inese Vaidere, Sir Graham Watson, Boris Zala
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marije Cornelissen, Andrew Duff, Elisabeth Jeggle, Miroslav Ouzký, Jean Roatta, Marietje Schaake